

2. Сучасна українська інформаційна кон'юнктура: проблеми та перспективи.

3. KROK : Головна. URL: <https://dspace.krok.edu.ua/items/132a22a3-820f-4738-aeee-dd40a7503fb9> (дата звернення: 12.04.2026).

4. TikTok. *TikTok*. URL: <https://www.tiktok.com/@toronto.tv?lang=en-GB> (дата звернення: 12.04.2026).

5. ГРУНТ. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/@grntmedia> (дата звернення: 12.04.2026).

6. УНІАН. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/@unian> (дата звернення: 12.04.2026).

Науковий керівник: Момот Н.М., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри журналістики ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК».

Валерія Хрептус

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського

ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ОНЛАЙН-МЕДІА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ПРИКЛАДІ ВИДАННЯ «ВІДА»

Досліджено процес трансформації регіонального онлайн-медіа в умовах воєнного стану на прикладі вінницького інтернет-видання «ВіДа». Проаналізовано зміну контентної політики: перехід від розважально-соціальної моделі до безпекової та суспільно значущої тематики. Висвітлено специфіку функціонування медіа як мультиплатформеної екосистеми (сайт, Telegram, Facebook, Instagram) та його роль у протидії ворожим ІПСО і верифікації інформації. Доведено, що трансформація проявилася у зростанні оперативності інформування, зміні тональності матеріалів та посиленні сервісної функції медіа. Обґрунтовано роль регіональних видань як ключового інструменту забезпечення інформаційної стійкості територіальних громад у кризовий період.

Ключові слова: регіональні медіа, онлайн-видання «ВіДа», воєнна проблематика, інформаційна безпека, трансформація контенту, мультиплатформенність, ІПСО, Вінниччина.

Повномасштабне вторгнення росії в Україну у 2022 році суттєво трансформувало функціонування національного медіапростору, зокрема онлайн-видань. В умовах воєнного стану регіональні медіа опинилися

перед необхідністю оперативної адаптації до нових викликів, серед яких – підвищена відповідальність за поширення інформації, ризики для безпеки журналістів, а також необхідність протидії дезінформації. Значно посилюється роль регіональних ресурсів як інструменту інформаційної прозорості та мобілізації суспільства, що визначає нові підходи до їхнього функціонування [4]. Для Вінницької області прикладом такої трансформації є діяльність інтернет-видання «ВіДа», що пояснює загальнонаціональні воєнні виклики через призму місцевих потреб. У сучасних умовах регіональні медіа відіграють ключову роль у забезпеченні доступу до локальної інформації, підтримці демократичних процесів та протидії інформаційним загрозам. Водночас їхня діяльність ускладнюється низкою факторів, зокрема небезпекою для життя і здоров'я журналістів, обмеженим доступом до інформації та нестабільністю фінансування, що впливає на сталість функціонування редакцій. Це вимагає від медійників пошуку нових моделей монетизації та глибшої інтеграції з цифровими платформами для розширення охоплення аудиторії.

До початку повномасштабної війни контент видання «ВіДа» мав переважно локально-інформаційний та розважально-соціальний характер. Основну частину публікацій становили новини міського життя, культурні події, освітні ініціативи, інтерв'ю та матеріали про дозвілля, що формували звичний інформаційний порядок денний громади. Типовими були заголовки, пов'язані з анонсами подій, розвитком інфраструктури або діяльністю місцевої влади, наприклад матеріали про проведення міських заходів, відкриття нових локацій або зміни в житті громади. Значна увага приділялася темам повсякденного життя, а новинна стрічка не відзначалася високою інтенсивністю оновлення. Водночас використання соціальних мереж мало допоміжний характер, а мультиплатформенність не виступала ключовою характеристикою медіа.

Після 24 лютого 2022 року спостерігається суттєва трансформація контентної політики видання. Насамперед відбулося різке зростання частки матеріалів воєнної тематики. У структурі контенту домінують новини про перебіг бойових дій, діяльність Збройних сил України, мобілізаційні процеси, наслідки ракетних ударів, а також волонтерський рух і допомогу військовим. Відповідно змінюється і характер заголовків: замість анонсів і дозвілєвих матеріалів з'являються повідомлення оперативного характеру. Наприклад, аналіз публікацій «Спалахнули пожежі у порту і на складах: росія масовано вдарила по Одещині дронами» та «Пошкодили порт, судно та будинки: окупанти завдали масованого удару по Одещині» демонструє фокус видання на документуванні наслідків обстрілів та воєнних злочинів. Таким чином, інформаційний порядок денний зміщується від розважально-соціального до безпекового та суспільно значущого [3].

Окремим критично важливим вектором роботи видання стала протидія ворожим інформаційно-психологічним операціям (ІПСО). Яскравим кейсом є розбір новини «Росіяни вперше планують створити буферну зону у Вінницькій області: паліса». У цій публікації журналісти «ВіДи» здійснили деконструкцію ворожого вкиду, що мав на меті посіяти паніку серед мешканців прикордонних районів Вінниччини. Така верифікація інформації є життєво необхідною, оскільки вона запобігає деморалізації населення та перетворює регіональне медіа на авторитетний фільтр. Крім того, висвітлення успішних дій Сил оборони на території ворога, як-от атаки на логістичні вузли (наприклад, публікація «Невідомі дрони вдарили по нафтобазі в російському Туапсе»), формує у читача розуміння паритетності відповідей України на агресію.

Така трансформація відповідає загальним процесам, що відбуваються в українському медіапросторі, де регіональні видання змушені одночасно виконувати інформаційну, мобілізаційну та безпекову функції. Важливою складовою є підвищення оперативності журналістської діяльності. Якщо у довоєнний період оновлення новин відбувалося з помірною частотою, то в умовах війни медіа переходить у режим постійного інформування, реагуючи на події майже в реальному часі. Це зумовлено потребою аудиторії отримувати швидку інформацію про загрози, обмеження чи зміни в житті регіону. Водночас така оперативність поєднується з необхідністю дотримання стандартів достовірності, адже професійна діяльність журналістів відбувається в умовах підвищеного ризику та обмеженого доступу до перевірених джерел [1].

Трансформація простежується і на рівні форматів подачі інформації та взаємодії з аудиторією. В умовах війни медіа не може обмежуватися лише вебсайтом. Як зазначає І. С. Одобецька, соціальні мережі сьогодні виступають критично важливим інструментом комунікації регіональних медіа з аудиторією [2]. Для видання «ВіДа» це проявляється у значній активізації роботи у Facebook, Instagram та Telegram, де публікуються короткі новинні повідомлення, візуальний контент та оперативні сповіщення. Якщо раніше ці платформи виконували допоміжну функцію, то нині вони стали повноцінними каналами поширення інформації, що дозволяє охоплювати різні сегменти аудиторії Вінниччини. Зокрема, Telegram використовується для миттєвого сповіщення про загрози, тоді як Instagram фокусується на візуальній героїзації захисників та звітах волонтерів.

Крім того, трансформація стосується і зміни тональності журналістських матеріалів. Довоєнний контент характеризувався нейтральною або розважальною стилістикою, тоді як у період воєнного стану домінує стриманий, офіційно-інформативний тон, спрямований на чітку передачу фактів. Це пов'язано з підвищеною відповідальністю медіа за вплив на суспільні настрої та необхідністю уникнення паніки або

маніпуляцій. Окрім інформаційної функції, видання «ВіДа» сьогодні виконує роль сервісного та соціального хабу. На своїх платформах медіа активно висвітлює роботу волонтерських центрів, роз'яснює аспекти соціальної допомоги ВПО та звітує про підтримку конкретних військових частин області. Це створює ефект залученості кожного відвідувача до загальної справи оборони країни.

Отже, трансформація онлайн-видання «ВіДа» в умовах воєнного стану проявляється у зміні тематичних пріоритетів, зростанні оперативності, переході до мультиплатформеної моделі комунікації та зміні тональності контенту. Війна стала каталізатором цих змін, визначивши нові стандарти функціонування регіональних медіа та їхню роль у забезпеченні інформаційної безпеки суспільства.

Список використаних джерел

1. Виклики для свободи слова та журналістів в умовах війни : соціологічне дослідження / П. Бондаренко, Т. Печончик, А. Сухарина, В. Яворський ; Центр прав людини ZMINA. Київ, 2023. 56 с.
2. Одобецька І.С. Соціальні мережі в системі публічних комунікацій університету (на прикладі ВДПУ імені Михайла Коцюбинського). Вісник Львівського університету. Серія журналістика. Вип. 59. 2026, С. 181–192
3. Махова К. В. Українські регіональні медіа в умовах воєнного стану: виклики та вектори трансформації. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Том 36 (75) № 5 2025. С. 245-254
4. Гончаренко Є. С. Проблеми розвитку регіональних ЗМІ в умовах війни в Україні. Politicus. 2024. № 4. С. 43-50.
5. Сайт інтернет-видання «ВіДа». URL: <https://vida.vn.ua/> (дата звернення: 18.04.2026).

Науковий керівник: Одобецька І.С., асистент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.